

Verkeersonveilige situatie Brevierstraat-Eikenboschweg

Advies monitorgroep en reactie gemeente:

De Brevierstraat is recentelijk gerealiseerd in het kader van de ontwikkeling van Koningsoord. Op dit moment is de rijbaan van de weg en de parkeerhavens en het trottoir aan de noordoostzijde definitief ingericht. Aan de zuidwestzijde ligt een tijdelijk trottoir wat door middel van een verhoogde trottoirband is afgescheiden van de rijbaan. Dit trottoir is beoogd te verdwijnen in de definitieve situatie.

De kruising van de Brevierstraat met de Eikenboschweg is heringericht bij de aanpassing van de Eikenboschweg in 2018. De inrichting van de kruising is destijds gebaseerd op een herontwikkeling van het voormalig winkelcentrum Eikenbosch met een ander programma dan waar nu van wordt uitgegaan. Bij het ontwerp zijn bestaande bomen uitgangspunt geweest en is de vormgeving zo gemaakt dat de Brevierstraat geen al te snelle en makkelijke verbinding met het winkelcentrum is en wordt.

De plannen voor het voormalig winkelcentrum zijn bijgesteld. De school en Torentjeshoef blijven op dezelfde locatie en er wordt nu gewerkt met een programma wat zich meer richt op een ligging bij de kruising. Voor dit gebied, deelgebied 8, wordt een aparte bestemmingsplanprocedure doorlopen. Deze procedure vormt een aanleiding om deze met deze kruising op deze herontwikkeling aan te sluiten.

Advies van de MG

Om de genoemde problemen afdoende op te lossen en de verkeersveiligheid op het kruispunt Brevierstraat-Eikenboschweg voor nu en de toekomst te vergroten adviseert de Monitorgroep Verkeer Berkel-Enschot de gemeente Tilburg om te onderzoeken of het mogelijk is om de huidige situatie te vervangen door een rotonde. Een rotonde draagt met het juiste ontwerp direct bij aan het aanpakken van de hierboven genoemde knelpunten. Wij denken als Monitorgroep graag mee over de invulling hiervan.

Een rotonde is volgens de richtlijnen niet toepasbaar binnen een 30 km/h gebied, op erftoegangswegen.

Een rotonde vormt een op zich zelf staande weg met aan elkaar gelijkwaardige aansluitende wegen die allemaal voorrang moeten verlenen aan verkeer op de rotonde. Eenmaal op de rotonde is de afslaan beweging naar de Brevierstraat dus even makkelijk als de beweging richting het vervolg van de Eikenboschweg. Dit bevordert de doorstroming en maakt tegelijkertijd de Brevierstraat nog interessanter als ontsluitingsweg van Koningsoord. Het wordt dus makkelijker om de Brevierstraat te gebruiken en de kans is groot dat er nog meer mensen gaan kiezen om via de Brevierstraat naar Koningsoord te rijden, waarmee die dus nog drukker wordt.

Als het om de inpasbaarheid gaat, is een rotonde alleen te maken als er meerdere bomen gerooid worden. Deze bomen staan in de boomwaardekaart als Eco waarde. Daarvoor is het in de basis niet mogelijk een kapvergunning te krijgen. Alleen dan als er echt geen alternatieven zijn en er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk of verkeersveiligheidsbelang kan daarvan worden afgeweken. Het verkeerskundig advies op dit voorstel is negatief.

Mocht het wegens gemotiveerde redenen niet mogelijk zijn een rotonde op deze locatie te realiseren, dan adviseert de Monitorgroep om op deze locatie een gelijkwaardig kruispunt te creëren.

De Eikenboschweg is een sternetfietsroute. Het vastgesteld beleid van de gemeente geeft aan dat deze routes altijd voorrang moeten hebben op het overige verkeer om zo het comfort en de doorstroming te bevorderen voor de fietser. De wens om gelijkwaardige kruisingen te realiseren staat

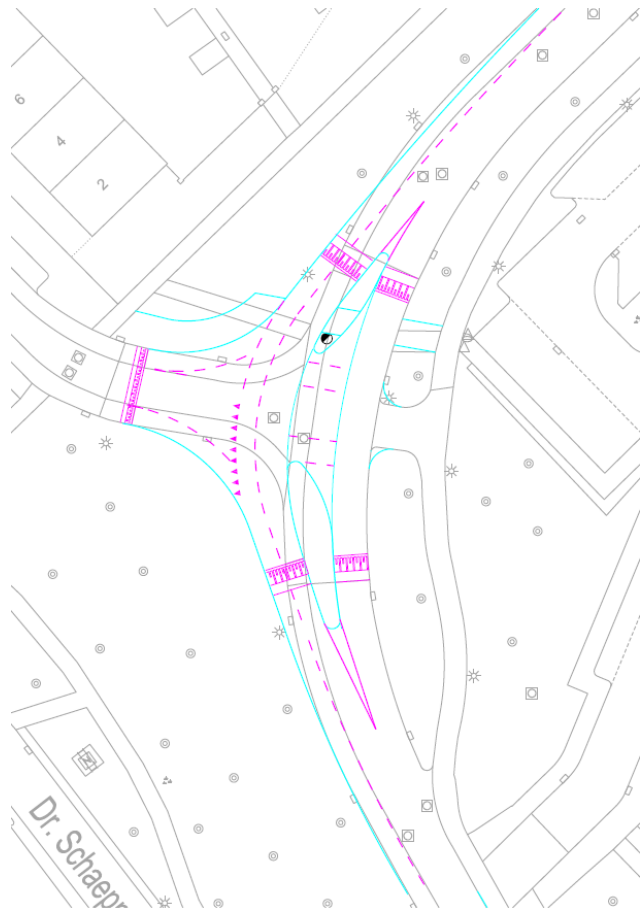
haaks op dit beleid. Voorts kan deze keuze alleen gezien worden als de gehele Eikenboschweg, alle zijstraten, in de afweging worden meegenomen omdat uniformiteit van groot belang is. Op een punt waar veel afslaande bewegingen voorkomen, zoals hier het geval is, heeft gelijkwaardigheid tot gevolg dat de doorstroming slechter wordt en de wachttijden hoger. Tenslotte vormt de aanwezigheid van de bus een belangrijke factor in de afweging. Om de belangen van het fietsverkeer te borgen en de oplossing binnen de scope van de monitorgroep te houden is het verkeerskundig advies op dit voorstel negatief.

Alternatief voorstel:

Omdat geconstateerd is dat er op de kruising Brevierstraat – Eikenboschweg zeker winst is te behalen, is een alternatief uitgewerkt wat de veiligheid vergroot, de snelheid van het autoverkeer terugdringt en de oversteekbaarheid vergroot. Een schetsmatige uitwerking van het tegenvoorstel is hiernaast weergegeven.

Het voorstel bestaat uit het aanpassen van de kruising binnen de huidige voorrangssituatie. Door de bocht krappere te maken en een middensteunpunt in de rijbaan te maken wordt de snelheid van het autoverkeer teruggebracht, de oversteekbaarheid verhoogd en het attentieniveau verhoogd.

Het middensteunpunt biedt de voetganger en de fietser de mogelijkheid om in twee keer over te steken. Daarnaast zorgt het voor een versmalling van de rijbaan waardoor men moet afremmen en tenslotte heeft het een attentieverhogend effect. De automobilist wordt meer bewust gemaakt van de kruising met oversteken voor langzaam verkeer.

Daarnaast zien wij mogelijkheden om de interactie tussen met name fiets en auto op het kruispunt te verminderen. Dit kan door het aanleggen van een fietspad, met natuurlijke ondergrond, langs het Eikenlaantje, waardoor fietsverkeer vanuit Enschoot zich richting Koningsoord kan verplaatsen zonder gebruik te hoeven maken van het kruispunt Eikenboschweg-Brevierstraat.

De Brevierstraat is een sternetfietsroute en is daarmee van groot belang voor de fietsbereikbaarheid van Koningsoord. Het Tilburgs beleid is er op gericht om gezonde mobiliteit, zoals fietsen en lopen, te bevorderen. Dat mag ten koste gaan van de bereikbaarheid met de auto. Dit is vastgelegd in de Fietsagenda Tilburg, als uitwerking van de Mobiliteitsaanpak en is eind 2020 vastgesteld.

Het omleggen van deze route naar een route met een omrijdfactor is niet in het belang van de fietsers. Er blijft hoe dan ook een belangrijke wens van fietsers bestaan om via de route langs de Eikenboschweg via de Brevierstraat naar Koningsoord te rijden. Dit is de kortste route voor erg veel weggebruikers. Ook grenst er een woonwijk aan de straat, welke ook met de fiets bereikbaar moet

blijven.

Een pad langs het Eikenlaantje kan dus wel een aanvulling zijn maar is geen alternatief voor de Brevierstraat. De route via het Eikenlaantje loopt tussen de Dr. Schaepmanstraat en Koningsoord. Daarmee sluit deze aan de zuidzijde alleen via een omweg aan op de bestaande hoofdfietsroute Eikenboschweg.

Ook ontstaan er nieuwe kruispunten.

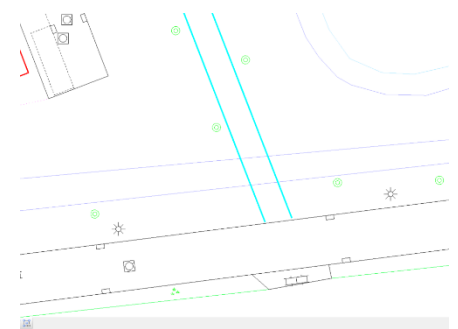
Vindbaarheid, veiligheid, herkenbaarheid en de meest rechtstreekse route staan bij een route via het Eikenlaantje onder druk.

Aan beide uiteinden van het pad ontstaan nieuwe aansluitingen waar de fietser gaat kruisen met en aansluiten op de bestaande wegen.

Met name aan de zijde van Koningsoord levert dit een potentieel nieuw gevaarlijk punt op. Ter hoogte van Koningsoord ontstaat namelijk een nieuwe kruising met de Brevierstraat, net naast de T-kruising voor autoverkeer en de hoofdfietsroute.

Ook aan de andere zijde, bij de Dr. Schaepmanstraat, ontstaat een nieuwe kruising. Omdat de Dr. Schaepmanstraat een rustige straat is, zal deze aansluiting geen grote potentiële problemen opleveren.

Om de fietsroute aan te sluiten op de Eikenboschweg moet men via de Abdijlaan rijden. Daarmee ontstaat er op de Eikenboschweg, ter hoogte van de Abdijlaan, een nieuwe belangrijke fietsoversteek. Ter plaatse is aan de noordoostzijde geen opstelruimte voor overstekende fietsers. Het inpassen van een goede en verkeersveilige oversteek voor fietsers is hiermee een flinke ontwerppoging.

De bomen langs het Eikenlaantje zijn in de boomwaardekaart opgenomen zijn als hoofdwaarde. Daarvoor gelden strenge beschermingseisen, waaronder dat er niet onder de kroonprojectie gegraven mag worden. Om een pad, ook al is het halfverhard, aan te leggen moet gegraven worden. Voor de aanleg van het pad langs het eikenlaantje kan er niet aan ontkomen worden om onder de kroonprojectie te graven.

Het gemeentelijk advies op het voorstel een fiets/voetpad langs het Eikenlaantje aan te leggen is negatief.

Omdat de Brevierstraat de hoofdverbinding is tussen Berkel-Enschot en Koningsoord voor fietsers én voetgangers is een duidelijk breed trottoir aan weerszijde van de Brevierstraat meer dan wenselijk. Het bijzondere voetpadje (Eikenlaantje) en het fietspad met natuurlijke ondergrond is een authentieke en nostalgische mogelijkheid om daar te wandelen of te fietsen. Dit staat los van een veilige Brevierstraat naar Koningsoord.

Ten slotte adviseren wij de gemeente Tilburg om de verkeersveiligheid voor voetgangers en fietsers die gebruik maken van de Brevierstraat te vergroten door het nemen van de volgende maatregelen:

- Het verbreden van het voetpad aan de zijde van het Eikenlaantje met 1 a 2 tegels (30-60cm).
- Het voetpad te verhogen tot een 'normaal' voetpad

De Brevierstraat moet onafhankelijk van het Eikenlaantje een veilige oplossing bieden. Omdat de Brevierstraat een looproute is naar het winkelcentrum en omdat in deelgebied 8 een ontwikkeling is voorzien met senioren en zorgvoorzieningen, is een goede en ruime looproute langs de Brevierstraat noodzakelijk. In het licht van het bevorderen van de gezonde mobiliteit is, naast de fietsagenda, ook de loopagenda opgesteld. Daarin wordt erg veel belang gehecht aan goede en ruime voetpaden rondom voorzieningen. De loopagenda benoemt paden die een rechtstreekse verbinding met een winkelcentrum vormen als "plusroute". Daar hoort, analoog aan de ontwerprichtlijnen in voorbereiding, een minimale trottoirbreedte van 2.20 meter bij. Het trottoir aan de noordoostzijde voldoet aan de minimale breedte voor een trottoir volgens de actuele wensen van de loopagenda. Echter, de aanwezigheid van de woningen langs het trottoir heeft tot gevolg dat de vrije doorloop op het trottoir regelmatig wordt belemmerd, door gestalde fietsen of door opgestelde containers. Dit is geen structurele belemmering van de vrije doorgang maar heeft wel effect op de beschikbare ruimte voor voetgangers. Op deze looproute naar het winkelcentrum is dat een belangrijk argument. Verkeerskundig is daarom, analoog aan het advies van de monitorgroep, het advies om ook aan de zuidwestzijde van de Brevierstraat een voldoende breed trottoir aan te leggen. Om eventuele parkeeroverlast op het trottoir te voorkomen moet in de ontwerpfase als worden nagedacht over een juiste vormgeving van het trottoir. Een verhoogd trottoir met een haag tussen trottoir en rijbaan is hiervoor een prima oplossing.

In aansluiting op dit advies is tijdens de schouw op de Brevierstraat ook geconstateerd dat de trottoirs bij de kruising niet op de juiste plek liggen en bovendien erg smal zijn. Het is daarom raadzaam om de ligging van de paden te herbezien en de breedte ervan te vergroten.

Daarnaast ontbreekt er een voetgangersverbinding tussen de Laudestraat en de Dr.

Schaepmanstraat. In de bestaande plannen is een schelpenpad meegenomen op deze plek. Dat is, of wordt op korte termijn, gerealiseerd.

Concreet:

- *Het advies om de kruising van de Brevierstraat met de Eikenboschweg aan te passen wordt verkeerskundig overgenomen.
De uitwerking zoals door de monitorgroep wordt voorgesteld, een rotonde of een gelijkwaardig kruispunt, worden beide niet overgenomen.
Er is een alternatief voorstel uitgewerkt wat de verkeersveiligheid op de kruising verbetert binnen de geldende uitgangspunten. Het advies van de gemeente is om deze variant verder uit te werken.
De aanpassing van deze kruising is grootschalig en wordt daarom aangedragen voor de meerjarenprogrammering.*
- *De ligging van de voetgangersoversteken en de voetpaden rondom de kruising Brevierstraat moeten worden herbezien en de paden moet breder worden gemaakt. Dit wordt meegenomen in de uitwerking van het voorstel voor de kruising.*
- *Er ligt langs de Brevierstraat een belangrijke looproute naar winkelcentrum Koningsoord die de Eikenbosch kruist. Door de planontwikkeling in deelgebied 8 wordt het belang van de looproute nog versterkt. Om deze afdoende te faciliteren is een aanpassing van deze kruising noodzakelijk. Het verdient daarom de aanbeveling om de aanpassing van deze kruising te koppelen aan de herontwikkeling van deelgebied 8.*
- *Om de looproute langs de Brevierstraat te faciliteren is het, analoog aan het advies van de MG, raadzaam om aan de zuidwestzijde van de Brevierstraat een voldoende breed trottoir aan te leggen. Daarbij moet voorkomen worden dat er door auto's deels op dit trottoir wordt geparkeerd. Dat kan door een haag tussen het trottoir en de rijbaan aan te planten. De loopagenda geeft voor deze route aan dat het een "Plusroute" is waar in de concept ontwerputgangspunten een breedte bij hoort van minimaal 2.20 meter. Voor dit trottoir wordt financiële dekking gezocht.*
- *Om voetgangers extra mogelijkheid te bieden om veilig naar het winkelcentrum te lopen wordt tussen de Laudestraat en de Dr. Schaepmanstraat een schelpenpad aangelegd.*

Op het voorstel van het aanleggen van een fiets/voetpad langs het Eikenlaantje wordt negatief geadviseerd op basis van verkeerskundige en ruimtelijke afwegingen en wordt daarom niet overgenomen.

Bovenstaande aanpassingen zijn niet in de bestaande planvorming meegenomen. Voor realisatie zal daarom gezocht moeten worden naar andere financieringsbronnen. De aanpassing van de kruising Eikenboschweg met de Brevierstraat wordt aangedragen voor de meerjarenprogrammering.

TW

15 november 2021